

Studielederrapport for Politik & Administration samt Forvaltning 2011

1 Introduktion

Denne rapport omhandler bacheloruddannelsen i Politik og Administration, (kombi-) kandidatuddannelsen i Politik og Administration samt kandidatuddannelsen i Forvaltning. Formålet er at belyse fagenes øjeblikkelige tilstand og deres udviklingsperspektiver, idet vægten er lagt på de faglige og i en vis grad driftsøkonomiske dimensioner.

Helt overordnet kan det konstateres, at alle tre uddannelser er økonomisk sunde og har et højt fagligt niveau, som sikrer dels en relativ stor studentsøgning og dels en høj grad af efterspørgsel af kandidaterne på arbejdsmarkedet. Kandidaterne i Forvaltning (scient.adm.) har således en lavere arbejdsløshedsprocent i sammenligning med andre lignende kandidater. Også kombi-kandidaterne i Politik og Administration klarer sig tilsyneladende godt på arbejdsmarkedet.

Uddannelserne står imidlertid også overfor nogle væsentlige udfordringer. Primært lider kandidatuddannelserne i Politik og Administration og Forvaltning begge både under et rimelig højt frafald (se neden) og/eller relativt lange gennemførelstider, hvilket ikke er tilfredsstillende. Følgelig er der behov for at styrke det faglige fællesskab og studiemiljøet på begge kandidatuddannelser gennem f.eks. et fælles fagligt kandidatmodul. Ydermere er der i en række tilbagemeldinger blevet rejst en kritik mod både faglige og administrative forhold på vores uddannelser. Ingen af disse udfordringer er uoverstigelige, men de nødvendige tiltag til at håndtere disse kræver både enighed på Institut for Samfund og Globalisering (ISG) og godkendelse fra RUCs centrale ledelse.

2 Bacheloruddannelsen i Politik og Administration

Bacheloruddannelsen i Politik og Administration er en stor succes¹. Uddannelsen udbydes både i kombination med et andet fag og som enkeltfagsbachelor. Omkring halvdelen af de studerende vælger at blive enkeltfagsbachelor.

Færdiggørelse (studerende dimitteret i det nævnte studieår)

<i>Studieår</i>	<i>Antal studerende</i>
2010/2011	89
2009/10	105
2008/09	103
2007/08	68
2006/07	115

Tabellen ovenfor viser antallet af studerende, som har færdiggjort bacheloruddannelsen i Politik og Administration, det pågældende studieår. Antallet af studerende, der færdiggør bacheloruddannelsen har ligget ret stabilt på godt 100 studerende per år, bortset fra studieåret 2007/08, hvor et noget lavere antal gennemførte. Sidstnævnte hænger sammen med et usædvanligt lavt nyoptag det foregående studieår, som løber fra 1. oktober til 30. september, se nedenfor.

Studieforløb (studerende påbegyndt i det nævnte studieår)

<i>Studieår</i>	<i>Optag</i>	<i>Frafald</i>	<i>Gennemført Normeret tid</i>	<i>Gennemført + 1 år</i>	<i>Gennemført + 2 år el. mere</i>
2009/10	75	2	61	62	--
2008/09	121	0	98	2	0
2007/08	90	1	79	10	1
2006/07	61	2	45	9	3
2005/06	100	7	77	13	2

Tabellen ovenfor viser forløbet for de studerende, som er påbegyndt bacheloruddannelsen i Politik og Administration det pågældende studieår. Der foreligger endnu ikke meningsfulde studieforløbstal fra studerende påbegyndt 2010/11.

Som det fremgår af tabellen har antallet af nyindskrevne ligget stabilt på 100 studerende per år (med studieåret 2006/07 som en væsentlig undtagelse). Gennemførelstiden er tilfredsstillende, idet en meget stor andel af de studerende gennemfører på normeret tid. Ligeledes er frafaldet fra uddannelsen minimalt. Bacheloruddannelsen må således karakteriseres som en succes, som i høj grad må tilskrives det velstrukturerede studieforløb, hvor alle de studerende skal igennem en række fælles, obligatoriske kurser. De studerende bliver således især fagligt men også socialt bundet tæt sammen på bacheloruddannelsen.

¹ Uddannelsen skiftede i 2011 navn fra Offentlig administration til Politik og administration. Så tallene fra før 2011 er hentet fra Offentlig administration.

3 Kandidatuddannelsen i Politik og Administration

Kandidatuddannelsen i Politik og Administration er generelt en succes, men står samtidig overfor nogle væsentlige udfordringer. Uddannelsen udbydes kun i kombination med et andet fag, dvs. at den studerende følger undervisning på Politik og Administration i ét år, og undervisning på sit andet fag i ét år. Den studerende kan vælge at skrive speciale på Politik og Administration eller sit andet fag. De mest almindelige fag, som kombineres med Politik og Administration er: Internationale Udviklingsstudier, Virksomhedsstudier, Kommunikation og Journalistik.

Som det fremgår af tabellen nedenfor har antallet af studerende, der færdiggør kandidatuddannelsen i Politik og Administration har ligget ret stabilt mellem 50 og 60 studerende per år. At det sker et duk i tallene for 2010/11 til 40 studerende har vi ingen forklaring til udover, at vi har en stærk formodning om at mange studerende afventer med at færdiggøre deres uddannelse i disse økonomisk usikre tider.

Færdiggørelse (studerende dimitteret i det nævnte studieår)

<i>Studieår</i>	<i>Antal studerende</i>
2010/11	40
2009/10	52
2008/09	58
2007/08	53
2006/07	59

I de kommende år må man dog forvente et vist fald i antallet af dimittender, idet uddannelsen har oplevet et fald i tilstrømningen af nye studerende tilbage i 2005 og 2007, se tabellen nedenfor. Antallet af nyindskrevne studerende synes dog at have fundet et stabilt leje på omkring 50-55 per år.

Studieforløb (studerende påbegyndt i det nævnte studieår)

<i>Studieår</i>	<i>Optag</i>	<i>Frafald</i>	<i>Gennemførte Normeret tid</i>	<i>Gennemført + 1 år</i>	<i>Gennemført + 2 år el. mere</i>
2009/10	55	8	7	--	--
2008/09	46	9	14	5	--
2007/08	35	10	12	4	2
2006/07	61	12	23	14	7
2006/06	78	21	19	19	13

Der foreligger endnu ikke meningsfulde tal for studieforløbene for de studerende der påbegyndte deres uddannelse i 2009/2010 eller senere. Tallene fra de tidligere år viser dog tydeligt, at uddannelsens største problem er det relativt høje frafald og de lange gennemførelstider. Det relativt høje frafald er desværre et generelt problem på kandidatniveauet på RUC og hænger formentlig sammen med, at studiemiljøet er langt mere fragmenteret på kandidatdelen. Desuden bliver mange studerende i tvivl om deres fagvalg, og skifter over på et andet fag.

De relative lange gennemførelstider kan til dels tilskrives problemet med et fragmenteret studiemiljø (se neden i diskussionen om frafaldsanalyse) og til dels det forhold at mange studerende bruger mere tid på erhvervsarbejde hen i mod slutningen af studiet mhp. at opnå relevant erhvervserfaring. Omfattende erhvervsarbejde er naturligvis et problem set fra fagets

synspunkt, men set fra den studerendes synspunkt er en sådan forlængelse et gode i det omfang at det anvendes til at forbedre den studerendes jobmuligheder efter dimittering. Endelig skal det måske gentages, at de studerende trækker på at færdiggøre uddannelsen når jobmarkedet ser ud som det gør.

Med hensyn til det som faget kan påvirke så foreligger det planer om at forbedre studiemiljøet. De eksisterende og planlagte tiltag er beskrevet i *Tilbagemeldninger og Handlingsplanen* nedenfor.

4 Kandidatuddannelsen i Forvaltning

Kandidatuddannelsen i Forvaltning ligger rent fagligt tæt op ad kandidatuddannelsen i Politik og Administration. Der er dog to markante forskelle. For det første er Forvaltningsuddannelsens faglige genstandsfelt væsentligt bredere end uddannelsen i Politik og Administration, idet den giver den studerende mulighed for at studere sociale velfærdsproblematikker, EU og globaliseringsprocesser. For det andet er Forvaltningsuddannelsen en en-strengt kandidatuddannelse af to års varighed, hvilket giver den studerende mulighed for større faglig fordybelse.

Antallet af studerende der dimitterer fra uddannelsen i Forvaltning oplevede en markant stigning omkring 2005-06 og har ligget på omkring 100 frem til 2010. Stigningen skyldes altovervejende et større antal udenlandske studerende, herunder især kinesere men også sydeuropæere, som startede på studiet i de foregående år. Efter at studerende fra ”Tredje Land” ikke længere gratis kan studere på de danske universiteter, er denne strøm aftaget ganske dramatisk. Følgelig må det forventes, at antallet af dimittender vil falde til et noget lavere niveau.

Færdiggørelse (studerende dimitteret i det nævnte studieår)

<i>Studieår</i>	<i>Antal studerende</i>
2010/11	67
2009/10	92
2008/09	123
2007/08	127
2006/07	102
2005/06	75

Som nævnt ovenfor er antallet af nyoptagne studerende på uddannelsen i Forvaltning faldet væsentligt siden det i 2006 ikke længere var muligt for studerende udenfor EU at studere gratis i Danmark. Under de nuværende forudsætninger er et nyoptag på mellem 60 til 80 studerende per år nok realistisk. Samtidig vil det samlede antal indskrevne studerende også falde, se i øvrigt tabellen nedenfor.

Studieforløb (studerende påbegyndt i det nævnte studieår)

Studieår	Optag	Frafald	Gennemført Normeret tid	Gennemført + 1 år	Gennemført + 2 år el. mere
2009/10	97	12	3	--	--
2008/09	76	7	5	2	--
2007/08	101	11	19	43	2
2006/07	126	22	9	48	34
2005/06	148	18	33	57	35

Frafaldsraten på Forvaltning har gennem de seneste år ligget på omkring på omtrent 10 %, hvilket må siges at være acceptabelt. Derimod lider uddannelsen i Forvaltning, ligesom kandidatuddannelsen i Politik og Administration, af alt for lange gennemførelstider. Årsagerne må grundlæggende antages, at være de samme, dvs. et relativt fragmenteret studiemiljø, omfattende erhvervsarbejde, og et usikkert arbejdsmarked.

Da uddannelsen er to-årig foreligger der endnu ikke meningsfulde tal for studerende, der påbegyndte deres uddannelse i 2009/10. Også tallene for studerende, der begyndte i 2008/09 er behæftede med store usikkerheder og vil givetvis ændre sig markant i løbet af det næste år. Der er stadigvæk en urovækkende trend med alt for lave gennemførelstider.

5 Intern evaluering af uddannelserne og gode undervisningseksempler

Den væsentligste form for evaluering af fagene Politik og Administration og Forvaltning udgøres af en regelmæssig og tæt dialog mellem studerende og VIPere i Studienævnet for Forvaltningsuddannelserne. Studienævnet mødes hver måned og drøfter både større og mindre sager omkring undervisningens faglige indhold og dens organisering. For det andet foretages der ved afslutningen af et kursusforløb typisk en mundtlig evaluering og diskussion mellem de studerende og den kursusansvarlige om kursets styrker og svagheder samt en identificering af, hvordan kurset kan forbedres. For det tredje mødes undervisningsgruppen tilknyttet til de to fag to gange hvert semester, hvor det seneste semester evalueres, det nye semester planlægges og forslag til ændringer af uddannelserne diskuteres.

Evalueringen har løbende givet anledning til fornyelse af kursusaktiviteterne og også i et vist omfang bidraget til skabelsen af nye undervisningsformer. Som eksempel på særligt gode undervisningseksempler bør samarbejdet med bl.a. Roskilde og Holbæk kommuner nævnes. Dette samarbejde har gjort det muligt at gennemføre nye og yderst succesrige undervisningsforløb, hvor de studerende har kombineret kursusundervisning med feltarbejde i de nævnte kommuner. Formålet var at studere nye former for politikudvikling og –implementering, herunder forskellige former for borgerinddragelse. Feltarbejdet og dataindsamlingen blev derpå anvendt direkte i de studerendes projektarbejde til glæde for både de studerende og for kommunerne.

Fra efteråret 2011 evalueres all undervisning i fagene politik og administration/forvaltning (med værktøjet Survey Exact) fra efteråret 2011 på baggrund af en liste af spørgsmål vedtaget i foråret 2011 af studienævnet). Evalueringen inkluderer både kursusundervisning og vejledningsforløb vejledningen og køre fra nu af hvert semester. Studielederen vil lave en kort analyse af evalueringsresultaterne som vil blive forelagt til drøftelse i Studienævnet.

6 Tilbagemeldinger udefra og handlingsplan

Censorer

Der er regelmæssig dialog mellem undervisere og studieleder på den ene side og censorer på den anden gennem eksamensarbejdet. Studielederen har endvidere tæt dialog med formanden for censorkorpset om en række forskellige emner, herunder eksamenernes tilrettelæggelse, studieordningens krav og behov for ændringer heri samt regulering af censorkorpset. Der afholdes hvert år møde mellem studielederne fra Forvaltningsuddannelserne i RUC og Aalborg Universitet og censorformændene for det fælles censorkorps. Sidstnævnte blev revideret sidste forår (2010) og en række nye censorer er trådt ind i censorkorpset, mens andre er trådt ud mhp. at få de mest kvalificerede personer til eksaminerne.

Akkreditering(ACE) 2011

Akkrediteringsrådet ACE Denmark gennemførte i begyndelsen af 2011 en evaluering af samtlige forvaltningsuddannelser på RUC. Forvaltningsuddannelserne fik samtlige en positivt betinget akkreditering. Den betingede akkreditering indebærer at der er en række ting der skal følges op på, hvor vi indenfor en vis tidsramme skal have bragt orden på somme ting. Akkrediteringsrådet bragte i rapporten følgende punkter op som kritiske i vores uddannelser:

Gennemgående er der fokus på problemerne med a) inddragelse af aftagerpanelet og b) manglende kvalitetssikringssystem (primært mangel på rutiner for systematiske evalueringer) og c) manglende frafaldsanalyse, og d) med hensyn til kandidatuddannelsen, at strukturen og prøveformerne på uddannelsen ikke understøtter kompetenceprofilens mål om metodekvalifikationer. I efteråret 2011 er vi i gang med en handlingsplan i hvilken studieleder, instituttet og med støtte fra RUC centralt vil iværksætte en række initiativer for at udbedre de kritikpunkter der har givet en betinget akkreditering. Hvad angår a) aftagerpanelet så beskrives det foruden.

Med hensyn til evalueringer (b) så har vi fra efteråret 2011 systematiske evalueringer på alle vores uddannelser (som nævnt foroven). Her afventer vi også vedtagelsen af en fælles kvalitetspolitik på RUC centralt (formentlig december 2011), hvor det nuværende udkast tydeliggør ansvarsfordeling og rutiner for RUC's evalueringspraksis. Vedrørende c) manglende aftageranalyse så behandles dette foruden. Endelig så kommer bachelorreformen i 2012 sammen med allerede vedtagne studieordningsændringer, at gøre kritikken om manglende metodekompetencer på kandidatuddannelsen mindre relevant i det disse ændringer, sammen med allerede foretagne ændringer af studieordningen på politik og administration, vil garantere de nødvendige metodekompetencer blandt vores studerende.

Aftagerpanel

Institut for Samfund og Globalisering har et fælles aftagerpanel for alle instituttets uddannelser. Dette mødes regelmæssigt mhp. at diskutere strategiske aspekter af instituttets forsknings og især uddannelse. Det sidste møde fandt sted den 5. september 2011 i forlængelse af indkaldelse af det centrale aftagerpanel på RUC. Til mødet deltog fem medlemmer af instituttets aftagerpanel. Forud havde vi bedt panelet at reflektere over følgende spørgsmål:

- Hvilke kvalifikationer ser du efter, når du/I ansætter samfundsvidenskabelige kandidater?
 - Hvordan matcher kandidater fra ISG disse krav og forventninger?
 - Hvad kan ISG gøre bedre for at ruste vore kandidater til fremtidens arbejdsmarked?
-

Generelt så gav panelet udtryk for en tilfredshed med kandidaterne fra ISG rent analytisk fagligt, men også med hensyn til konkrete "færdigheder". Man gav blandt andet udtryk for at kandidater fra ISG var gode til at integrere med forskellige fagligheder, gode til at skrive, gode til at indhente information, og for det meste havde en gedigen praktisk erfaring fra praktikophold og studenterjobs. Der var således ikke noget som man fra panelet direkte syntes mangle i vores uddannelser. Men selvfølgelig fandt panelet at der var et nogle kritiske ting der ønskede nævne m s h p vores forvaltningskandidater:

- Aftagerpanelet var samlet set afvisende til at ansætte personer med "kun" et bachelorbevis. Deres interesse knytter sig udelukkende til vores kandidater.
- Et par af deltagerne i aftagerpanelet gav udtryk for en usikkerhed om vores kandidater var stærke til det "fag-faglige". De mange "eksotiske" kombi-uddannelser på RUC gav en vis usikkerhed omkring hvad vores kandidater rent faktisk har lært og dermed kan.
- De i aftagerpanelet der arbejdede i kommuner pegede også på at kandidater (fra især forvaltning) demonstrerede en hel del mangler i det metodiske og f.eks. ikke var i stand at gennemføre spørgeskemaundersøgelser og lignende.
- Endelig blev det påpeget (primært på baggrund af censoropgaver), at den faglige og kompetencemæssige spredning blandt vores studerende er meget stor. Nogle studerende er meget dygtige og andre er tilsvarende ringe.

Intensiteten i møderne med aftagerpanelet vil i fremtiden stige.

Frafaldsanalysen (2011)

Selvom RUCs centrale frafaldsanalyse i 2011 er baseret på en rimelig bred feedback fra vores studerende, og som sådan ikke er en intentionel og direkte tilbagekobling, så tæller frafaldsanalysen blandt vores kandidatuddannelser med blandt vores eksterne tilbagemeldinger. Undersøgelse er baseret på to forskellige populationer. Dels dem der aktivt har afbrudt en af kandidatuddannelse hos os (og ikke efterfølgende har påbegyndt en anden samfundsvidenskabelig uddannelse på RUC), dels dem der er indskrevne på en af RUCs kandidatuddannelser (d v s i vores tilfælde scient.adm eller en kombiuddannelse med politik og administration), hvor målgruppen har været de studerende der har overvejet at afbryde deres studier her. Selvom tallene i undersøgelsen ikke er helt nemme at gennemskue, og der formentlig er en fair grund til at stille spørgsmål om undersøgelsens validitet og reliabilitet (blandt andet fordi vi taler om små populationer og lave svarprocenter), så er det ikke desto mindre væsentligt at taget noget af utilfredsheden i undersøgelsen alvorligt. For at nævne de mere væsentlige punkter:

- Blandt forvaltningsstuderende i undersøgelsen nævner en rigtig stor andel af respondenterne at de er utilfredse med det sociale miljø på studiet.
 - I sammenligning med andre fag så er der en større utilfredshed med det faglige niveau og kvaliteten på vejledningen, blandt forvaltningsstuderende i undersøgelsen.
 - Tidligere studerende, og studerende der seriøst har overvejet at afbryde en af kandidatuddannelserne i forvaltning, er mere utilfreds med vægtningen mellem kurser og projekt i undervisningen.
-

Hvad angår den første punkt, så er dette noget som vi har haft en fornemmelse af tidligere, og studieleder har i samarbejde med institutledelse, administrativ personale og studienævn igangsat en proces for at identificere hvad der kan gøres for at skabe mere ”miljø” på instituttet.

Med hensyn til det andet punkt, så er dette noget som vi tager alvorligt og i skrivende stund arbejdes det på en handlingsplan for at sikre den faglige kvalitet på vores kandidatuddannelser. En katalog af forslag til forbedringer er undervejs inklusive blandt andet et fælles introduktionskursus på uddannelsen (for at modvirke tendensen til fragmentering), og gennem at sikre at vi primært allokere mere erfarne undervisere til kandidatuddannelserne.

Vedrørende det sidste punkt så har vi været klar over at det blandt studerende hersker en betydende ”projekttræthed” blandt studerende på vores kandidatuddannelser. Her har vi været bundne af RUC’s centrale fællesregler om at projektarbejdet skal fylde mindst 50 % af et semester. Dog har vi gennem i de sidste 1 ½ år tilbudt de studerende på kandidatuddannelsen et projektfrit semester (hvor man erstatter projektet med kursusundervisning).

7 Sikring af forskningsbaseret

Alle tre uddannelser er karakteriseret ved at undervisningen i usædvanlig høj grad varetages af fastansatte undervisere og dermed aktive forskere. Uddannelserne i Politik og Administration og Forvaltning forestås således af nogle af de ledende og mest produktive forskere i Danmark indenfor området. Samtidig skal det bemærkes, at uddannelserne gennem de seneste år har fået tilknyttet et stigende antal PhD-studerende, som også bidrager til undervisning og vejledning med udgangspunkt i deres forskning.

Deltids-VIPere anvendes i et ganske begrænset omfang til undervisning og vejledning. Det har siden 2007 været hele ISGs politik så vidt muligt kun at benytte D-VIPere med 50 timer per semester. Dette har været gennemført med ganske få undtagelser. Samlet set forestår D-VIPerne mellem otte og ti procent af den samlede undervisning på de to fag. Følgelig er graden af forskningsbaseret undervisning på uddannelserne i Politik og Administration og Forvaltning imponerende høj, og kan næppe forøges under de nuværende betingelser.

Mht. de nuværende betingelser har de faste VIPere gentagne gange påpeget, at den samlede belastning til undervisning og vejledning er meget stor i forhold til de fleste andre samfundsvidenskabelige institutioner. Følgelig er der et tydeligt behov for at begrænse den samlede mængde af undervisning, vejledning og eksaminer.

8 Sammenfatning af udfordringer og handlingsplan

Helt overordnet kan det konstateres, at alle tre uddannelser er nogenlunde økonomisk sunde og har et højt fagligt niveau, som dels sikrer stor studenterøgning og dels sikrer en relativ høj grad af efterspørgsel. Kandidaterne i Forvaltning (scient.adm.) har en forholdsvis lav arbejdsledelsesprocent, men også kombi-kandidaterne i Politik og Administration har ifølge dimittend-undersøgelsen en temmelig lav ledighed. Der er således al mulig grund til at holde fast i uddannelsernes kerneelementer, dvs. en høj grad af faglig fordybelse indenfor feltet Politik og Administration baseret på den nyeste forskning indenfor disciplinerne politologi, økonomi, jura og sociologi.

Hvis man skal sammenfatte vores udfordringer så lider kandidatuddannelserne i Politik og Administration og Forvaltning begge under relativt lange gennemførelstider, hvilket ikke er tilfredsstillende. Vi kan også konstatere at dette ikke udelukkende er et resultat af de økonomiske konjunkturer. Selvom vi ikke har nogen specifikke undersøgelser på hvad dette skyldes, så har vi formodninger om det (se oven). Vores handlingsplan går således både på det faglige niveau og indhold, og det sociale niveau. Man skal huske på at vi allerede i forvejen har iværksat en række initiativer (som f.eks. projektfrit semester på kandidatuddannelsen) hvor vi ikke endnu kender effekterne.

Fælles for begge disse udfordringer er at vi kan se behovet for at styrke det faglige fællesskab og studiemiljøet på begge kandidatuddannelser. I den forbindelse har vi igangsat arbejdet med at udvikle et fælles fagligt kandidatmodul for alle studerende på kandidatuddannelsen. Ligeledes så har stadigvæk en målsætning om, at fremskaffe et studenterhus for både faglige og sociale aktiviteter blandt vores studerende.

Endelig er der behov for at fastholde rekrutteringen af studerende til begge uddannelser. Det kan blandt andet ske gennem en styrkelse af studiemiljøet som nævnt ovenfor Ingen af disse udfordringer er uoverstigelige, men de nødvendige tiltag til at håndtere dette kræver både enighed på Institut for Samfund og Globalisering (ISG) og godkendelse fra RUCs centrale ledelse.

Karl Löfgren, PhD, Lektor
Studieleder for uddannelserne i Politik og Administration og Forvaltning
Institut for Samfund og Globalisering, RUC
